

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK TASLAĞI GENEL GEREKÇE

29 Temmuz 2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği çerçevesinde; prosesi ve kapasiteleri göz önüne alınarak yönetmelik Ek-1 ve Ek-2 listelerinde yer verilen projelere ilişkin yapılan başvurularda; ÇED Yönetmeliği Ek-1 listesi kapsamında olan projeler için hazırlanan ÇED başvuru dosyalarının Bakanlığa sunulması, ÇED Yönetmeliği Ek-2 listesi kapsamında olan projeler için ise hazırlanan proje tanıtım dosyalarının (yapılan yetki devri çerçevesinde) ilgili Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerine sunulması gerekmektedir.

ÇED Yönetmeliğinin Ek-2 Listesinde yer alan faaliyetler için hazırlanarak İl Müdürlüklerine sunulan Proje Tanıtım Dosyalarının inceleme ve değerlendirme sürecinde de; ÇED Yönetmeliğinin Ek-1 Listesi kapsamında yürütülen ve sonucunda "ÇED Olumlu" kararı verilen ÇED sürecinde olduğu gibi ilgili kurum/kuruluşlardan görüş alınması, gerektiğinde ölçüm, analiz ve deney yapılması talep edilebilmekte olup yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda çevresel açıdan gerekli taahhütlerin ve önlemlerin alınması faaliyet göstermesinde sakınca bulunmayan projelere İl Müdürlüklerince "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilmektedir. Başka bir deyişle, "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilirken de "ÇED Olumlu" kararında olduğuna benzer bir süreç yürütülerek hem "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen hem de ÇED Olumlu kararı verilen projeler ÇED izleme ve denetim çalışmaları kapsamında denetlenerek kontrol edilmekte, ÇED sürecinde verilen taahhütlerinin ve alınması gereken tedbirlerinin yerine getirilmediği tespit edilen projeler ile ilgili 2872 sayılı Çevre Kanununun 20. maddesi doğrultusunda idari yaptırım kararı uygulanmaktadır.

Ancak, "ÇED Gerekli Değildir" ifadesinden kaynaklı kamuoyu ve sivil toplum kuruluşları nezdindeki çevresel etki değerlendirmesi yapılmadan ve alınması gereken önlemler aldırılmadan faaliyetlere izin verildiği, bu faaliyetlerin ÇED sürecinin dışında tutulduğu ve proje sahiplerinin çevresel açıdan herhangi bir sorumluluklarının olmadığı anlam yanılması önüne geçilmesi amacıyla ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesi kapsamında incelenip değerlendirilerek faaliyet göstermesinde çevresel açıdan sakınca görülmeyen projeler için yönetmelikte yer verilen "ÇED Gerekli Değildir" tanımının kaldırılarak ÇED Yönetmeliğinin hem Ek-1 hem de Ek-2 Listesi kapsamındaki başvurular için; yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda faaliyet göstermesinde çevresel açıdan sakınca görülmeyen projeler için verilecek kararın "ÇED Olumlu" kararı şeklinde müşterek bir tanımla birleştirilmesine yönelik olarak 7554 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 2872 sayılı Çevre Kanunu Madde 10 – (Değişik: 26/4/2006-5491/7 md.) "*Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça bu*

projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve maddesi kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez." hükmünde yer verilen **‘veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir kararı’** ibaresi çıkarılmak suretiyle değişiklik yapılmış, yapılan değişiklik 24.07.2025 tarihli ve 32965 sayılı resmi gazete ile yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu minvalde; bilhassa 7554 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 2872 sayılı Çevre Kanununda yapılan değişiklik doğrultusunda yönetmelikte yer alan "ÇED Gerekli Değildir" ibarelerinin kaldırılması ve yönetmeliğin "ÇED Olumlu" kararı müşterek tanımına uyumlu hale getirilmesine yönelik düzenlemeler getirilmesi öngörülmüştür.

Bununla birlikte; uygulama sürecinde tespit edilen hata ve belirsizliklerin giderilmesi, uygulanmasında sorun yaşanan hükümlerin iyileştirilmesi teknolojik gelişmeler ve üretim proseslerindeki yenilikler ile ulusal mevzuattaki değişikliklere bağlı olarak yönetmelikte ve ek listelerinde sınırlı düzeyde değişiklikler yapılması amaçlanmaktadır.